

Teak

Tectona grandis

De hoogte en de diameters van de teakbomen zijn sterk afhankelijk van de groeiplaats en de bodemgesteldheid. In Myanmar/Burma komen onder gunstige omstandigheden teakbomen voor met een hoogte van 40-45 m, met diameters tot 1,80-2,40 m. Deze grote bomen hebben een takvrije stam van 25-27 m. De oudere stammen vertonen aan de onderzijde diepe groeven die het gevolg zijn van wortelaanlopen. Gewoonlijk zijn de takvrije stammen echter 8-15(-23) m lang en is de diameter minder dan 0,9-1,5 m. In de cultuurbossen van Java worden de teakbomen gemiddeld 20-30 m hoog met diameters die variëren van 0,5-0,9 m.

Groeigebied

Myanmar/Burma, Indonesië (voornamelijk aangeplant op Java). Verder India, Thailand, Indochina, tropisch Afrika (aangeplant) en tropisch Amerika (aangeplant).

Bewerkbaarheid

Teak is gemakkelijk te zagen en te schaven. Afhankelijk van het kalk- en kiezelgehalte stompen de werktuigen meer of minder vlug af. In het algemeen verdient het aanbeveling gereedschappen te gebruiken met hardmetalen snijkanten.

Houtbeschrijving

Tectona grandis is de enige leverancier van echt teakhout. Fantasienamen als afro-teak, yang-teak, Borneo-teak, iroko-teak zijn onjuist, want hiermee worden andere houtsoorten bedoeld die soms het echte teak in bepaalde toepassingen kunnen vervangen en er soms ook enige uiterlijke gelijkenis mee vertonen. Het kernhout is lichtbruin tot goudbruin aan licht blootgesteld nadonkerend. Soms donkerbruin tot zwart geaderd. Na te zijn blootgesteld aan licht verdwijnen de grote kleurverschillen meestal. Teak spint is vuilgrijs, circa 30 mm breed. Hout van Myanmar/Burma (uit natuurbossen) en Java (uit aanplant) is meestal gelijkmatig van kleur. Teakhout uit drogere streken (India) heeft veel sterkere kleurverschillen van geel tot zwart. Door de grote verschillen in groeiomstandigheden moet voor gelijkmatig gekleurde partijen teak dezelfde herkomst worden aangehouden. Afhankelijk van de grondsoort waarop het is gegroeid, kan teak 0,03-1,40% kiezel bevatten. De duurzaamheid van snelgroeiend plantagehout is meer variabel dan die van teak uit natuurlijke bossen.

Voornaamste Toepassing

Teak kan door zijn grote duurzaamheid, geringe krimp en werking, fraaie uiterlijk, gunstige sterkte-eigenschappen bij een laag gewicht en weerstand tegen vele chemicaliën voor bijna alle doelen worden gebruikt. Bijvoorbeeld kozijnen, puien, ramen, deuren, gevelbetimmeringen, meubelen, binnenbetimmeringen, (ook in de vorm van fineer toegepast), plafonds, trappen, traptreden, parket- en strokenvloeren, aanrechtbladen, draaiwerk, beeldhouw- en snijwerk. Chemische industrie: tanks, vaten, kuipen, filterpersen, zuurkasten, laboratoriumtafels, laboratoriumvloeren. Jacht- en scheepsbouw: dekken (kwartiers gezaagd), huiden, kajuiten, betimmeringen. Carrosseriebouw, zuivelindustrie, gietmodellen voor de metaalgieterij.